

PM Rotel I (Dnr KS 2023/913)

Inbjudan till kompletterande samråd avseende ny 130 kV kraftledning Sånga – skarvpunkt Lövstafjärden

Remiss från Vattenfall Eldistribution AB
Remisstid den 15 oktober 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Vattenfall Eldistribution AB planerar att spänningshöja befintlig 70 kV kraftledning mellan Sånga i Ekerö kommun och skarvpunkt Lövstafjärden i Stockholms stad. Spänningshöjningen genomförs genom byggnation av en ny 130 kV kraftledning vilken ersätter befintlig 70 kV ledning. För dessa åtgärder genomförs nu ett kompletterande avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (MB). Ledningen utgör en mycket viktig del i det pågående arbete med förstärkning av det regionala elnätet i Stockholms län.

Under hösten 2021 genomförde sökanden samråd för den planerade ledningen. Metoden för förläggningen av sjökabeln som presenterades i samrådet var en schaktfri metod i form av styrd borrhning vid respektive landfäste på båda sidorna om Lövstafjärden. Sedan samrådet 2021 har förutsättningarna för sjökabeln ändrats och ytterligare förläggningssätt har studerats vid landfästena. Sökanden genomför nu ett kompletterande samråd för anläggningsmetoder för den planerade sjökabeln.

Ärendet har remitterats för samråd från Vattenfall Eldistribution AB till Stockholms stad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Miljöförvaltningen har svarat med ett kontorsyttrande på grund av kort remisstid.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget men vill samtidigt framföra att provtagningar av sediment bör göras innan sjökabeln läggs ner och att den sedan

placeras i den ledningssträckning som är minst förorenad. Arbetena bör utföras utanför de mest känsliga perioderna för djur- och växtliv samt friluftsliv.

Miljöförvaltningen vill fortsatt trycka på vikten av att utreda ledningens påverkan på naturvärden i Kyrkhamn, såväl på land som i vattnet, samt att undvika muddring under perioden mellan 1 mars och 15 juni för att ta hänsyn till värlekanade arter som abborre, gädda samt karpfiskar.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I Stockholm behövs en vidareutveckling av energisystemet för att säkerställa en robust och klimatvänlig energiförsörjning. Kapacitets- och effektbristen i transmissions- och regionnäten riskerar att medföra brister i leveransen av el till lokalnäten. Det hindrar både klimatomställningen och stadsutvecklingen.

Det är positivt att Vattenfall möter det ökade kapacitetsbehovet och ökar driftsäkerheten i nätet genom att konvertera regionnätet från 70 kV till 130 kV. I detta fall innebär det att kraftledningen mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden ersätts.

Stockholm den 4 oktober 2023

Karin Wanngård

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Vattenfall Eldistribution AB planerar att spänningshöja befintlig 70 kV kraftledning mellan Sånga i Ekerö kommun och skarvpunkt Lövstafjärden i Stockholms stad. Spänningshöjningen genomförs genom byggnation av en ny 130 kV kraftledning vilken ersätter befintlig 70 kV ledning. För dessa åtgärder genomförs nu kompletterande avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (MB). Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrade sig i samrådet för denna kraftledning i september 2021 (MHNs dnr 2021-14172). Miljö- och hälsoskyddsnämnden framförde då synpunkter angående val av ledningssträckning, åtgärder för att minska risken för grumling, val av tidsperiod för muddring samt påverkan på naturmiljön.

Vattenfall Eldistribution har idag en 70 kV kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Kraftledningen omfattar cirka 6 km luftledning och cirka 1 km sjökabel. Planerad spänningshöjning innebär byggnation av en ny 130 kV kraftledning i delvis ny sträckning. Kraftledningen planeras att utföras som luftledning för sträckan på land samt som sjökabel för sträckan över Lövstafjärden. Den sträcka som berör Stockholms stad utgörs av sjökabel som ansluts till land vid skarvpunkt Lövstafjärden i nordvästra Stockholm.

Vattenfall uppger att en schaktfri metod i första hand kommer att användas vid Kyrkhamn, men även schaktning med sprängning kan komma att bli aktuellt. Möjligheterna för borrhning anses vara bra eftersom Kyrkhamnssidan mestadels består av berg. Den exakta metoden kommer att fastställas i samband med detaljprojektering. Transporter och arbete uppges kunna ske både från land och från pråm eller fartyg.

Inför bildandet av naturreservat i Kyrkhamn har en naturvärdesinventering (Calluna 2023) och en akvatisk naturvärdesinventering (AquaBiota 2022) genomförts för aktuellt område. Dessa visar på höga naturvärden på land och påtagliga värden i vattnet i det aktuella området.

Vattenfall beskriver att skyddsskärm ska användas vid grumlande arbeten (schaktning och borrhning) i vattnet. Denna består av dubbla flytlänsar och nedhängande geotextil mot botten. Vid behov kan bubbelgardin användas efter godkännande av tillsynsmyndigheten. Vidare anges att muddring inte kan undvikas under perioden 1 april till 31 augusti, men grumlande och bullrande arbeten i den mån det är möjligt kommer att genomföras under den senare delen av ovan nämnda tidsperiod.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Miljöförvaltningen har svarat med ett kontorsyttrande på grund av kort remisstid.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget 2023 ska staden säkerställa en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning utifrån ett stadsövergripande perspektiv på eleffekt, resiliens, behov och klimatpåverkan. Dagens effekt- och kapacitetsbrist är så pass allvarlig att den kan utgöra ett hinder för att nå stadens klimatmål.

Stadsledningskontoret ställer sig positiva till förslaget men vill samtidigt framföra att provtagningar av sediment bör göras innan sjökabeln läggs ner och att den sedan placeras i den ledningssträckning som är minst förorenad. Arbetena bör utföras utanför de mest känsliga perioderna för djur- och växtliv samt friluftsliv.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

MHN yttrade sig i samrådet för denna kraftledning i september 2021 (MHNs dnr 2021-14172). MHN framförde då synpunkter angående val av ledningssträckning, åtgärder för att minska risken för grumling, val av tidsperiod för muddring samt påverkan på naturmiljön.

Vattenfall uppger att schaktfri metod i första hand kommer att användas vid Kyrkhamn, men även schaktning med sprängning kan komma att bli aktuellt. Möjligheterna för borrhning anses vara bra eftersom Kyrkhamns-sidan består mestadels av berg. Den exakta metoden kommer att fastställas i samband med detaljprojektering. Transporter och arbete uppges kunna ske både från land och från pråm/fartyg.

MHN vill fortsatt trycka på vikten av att utreda ledningens påverkan på naturvärden i Kyrkhamn, såväl på land som i vattnet. Påverkan av val av anslutningspunkt, anläggningsmetod och eventuella transportvägar behöver utredas. Inför bildandet av naturreservat i Kyrkhamn har en naturvärdesinventering (Calluna 2023) och en akvatisk naturvärdesinventering (AquaBiota 2022) genomförts för aktuellt område. Dessa visar på höga naturvärden på land och påtagliga värden i vattnet i det aktuella området.

Vattenfall beskriver att skyddsskärm ska användas vid grumlande arbeten (schaktning och borrhning) i vattnet. Denna består av dubbla flytlänsar och nedhängande geotextil mot botten. Vid behov kan bubbelgardin användas efter godkännande av tillsynsmyndigheten. MHN har inga synpunkter på detta.

Vidare anges att muddring inte kan undvikas under perioden 1 april till 31 augusti, men grumlande och bullrande arbeten i den mån det är möjligt kommer att genomföras under den senare delen av ovan nämnda tidsperiod. MHN vill fortsatt trycka på vikten av att undvika muddring under perioden mellan 1 mars och 15 juni för att ta hänsyn till vårlekande arter som abborre, gädda samt karpfiskar.